

Bruxelles, den 9.9.2013
COM(2013) 617 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET
OM FORLØBET AF AFKOBLINGSPROCESSEN

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

OM FORLØBET AF AFKOBLINGSPROCESSEN

1. INDLEDNING

Fra og med reformen i 2003 er de direkte betalinger i stigende grad blevet afkoblet fra landbrugernes produktionsmæssige beslutninger, hvilket giver en bedre markedsorientering og styrker konkurrenceevnen for landbruget i EU. Samtidig har man af miljømæssige og sociale grunde bibeholdt visse begrænsede muligheder for koblet støtte i betragtning af, at man er nødt til at gøre tilpasningsprocessen lettere og tage hensyn til landbrugets rolle med hensyn til at levere offentlige goder ved at opretholde en bæredygtig landbrugsdrift i hele EU.¹

I den konsekvensanalyse, der var indeholdt i forslagene til "sundhedstjek", blev virkningen af reformen fra 2003 undersøgt, og der blev overvejet tre valgmuligheder for yderligere tiltag i retning af et mere konkurrencedygtigt landbrug: a) status quo, b) fuld afkobling, c) målrettet og udvalgt afkobling. Analysen viste fordelene ved fortsat at gå efter større markedsorientering, samtidig med at man udpegede risici i bestemte regioner, navnlig for den omfattende avl af ammekøer og produktionen af fårekød, idet det for disse områder især af miljømæssige grunde kan være på sin plads at opretholde delvist koblet støtte.² En sådan tilgang kommer til udtryk i den deraf følgende forordning fra Rådet³.

Det endelige kompromis fra formandskabet om forslagene til sundhedstjek⁴ omfatter følgende formulering: "Kommissionen erklærer, at den inden den 31. december 2012 vil udarbejde en rapport om, hvordan det går med at gennemføre sundhedstjekket, navnlig med hensyn til afkoblingsprocessen".

Formålet med det efterfølgende er at indfri denne forpligtelse ved faktisk at fremlægge de seneste tiltag vedrørende afkobling og kvantificere dem med hensyn til relativ andel af direkte betalinger.

2. ANSØGNINGSÅR 2009: AKTUEL SITUATION VEDRØRENDE AFKOBLING

I ansøgningsåret 2009 blev der som følge af reformen i 2003 allerede gjort betydelige fremskridt i retning af afkobling. Samlet set var andelen af det samlede bruttobeløb (dvs. før graduering) i form af direkte betalinger⁵, der var **til disposition som afkoblede betalinger i EU-27, 86 %**, idet nogle medlemsstater nåede op på næsten 100 %, og et par medlemsstater kun nåede op på 69 %.

I betragtning 2 i Rådets forordning som følge af sundhedstjekket (forordning nr. 73/2009) blev det konkluderet, at erfaringen med gennemførelsen af [reformen fra 2003] viste, at visse dele af støttemekanismen burde tilpasses. Især burde afkoblingen af den direkte støtte udvides [...]. De tiltag vedrørende afkobling, der på daværende tidspunkt blev aftalt, samt virkningen deraf med hensyn til afkoblingsgrader er opsummeret nedenfor.

¹ Jf. APP-note nr. 1: Den fælles landbrugspolitik i perspektiv: fra markedsindgreb til politisk innovation, http://ec.europa.eu/agriculture/publi/app-briefs/01_en.pdf

² Jf. Sundhedstjek af den fælles landbrugspolitik – konsekvensanalyse, note nr. 3 om delvist koblet støtte, http://ec.europa.eu/agriculture/healthcheck/ia_annex/c3_en.pdf

³ Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 (EUT L 30 af 31.1.2009).

⁴ COD 16049/08 af 20. november 2008 og COD 5263/09 ADD 1 af 9. januar 2009.

⁵ Eksklusive direkte betalinger til POSEI og øerne i Det Ægæiske Hav.

3. AFKOBLINGSTILTAG BESLUTTET FØR SUNDHEDSTJEKKET

For det første er det værd at minde om, at tobaksstøtten ifølge kapitel 10c i Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003 allerede før sundhedstjekket efter planen kun skulle kunne ydes til og med ansøgningsåret 2009. Det samlede disponible bruttobeløb til koblet støtte til produktion af tobak i ansøgningsåret 2009 beløb sig til **321 mio. EUR**. Fra og med det følgende år blev 50 % af det samlede beløb af andelen til tobak, der var indeholdt i rammebeløbet til direkte betalinger for både afkoblede og koblede betalinger, stillet til rådighed som fællesskabsstøtte til foranstaltninger i tobaksproducerende regioner ifølge programmerne til udvikling af landdistrikterne. Den anden del blev indlemmet i enkeltbetalingsordningen (SPS) (dvs. afkoblet).

4. SUNDHEDSTJEK: INDLEMMELSE AF KOBLEDE ORDNINGER I ENKELTBETALINGSORDNINGEN/DEN GENERELLE AREALBETALINGSORDNING (SPS/SAPS)

4.1. Aftalt indlemmelse af koblet støtte i SPS/SAPS efter sundhedstjekket

Som følge af sundhedstjekket anfører man i bilag XI til Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 de **koblede ordninger**, som medlemsstaterne senest for ansøgningsåret 2012 skulle indlemme i enkeltbetalingsordningen eller den generelle arealbetalingsordning:

Tid	Koblet ordning	Retsgrundlag (for den koblede støtte)	Berørte medlemsstater	Disponibelt bruttobeløb til medlemsstaterne i 2009 (i mio. EUR)
2010	Særlig kvalitetspræmie for hård hvede	Afsnit IV, kapitel 1, i forordning (EF) nr. 1782/2003	EL, ES, FR, IT, AT, PT	127,600
2010	Arealbetaling til markafgrøder, herunder supplementet for hård hvede i traditionelle produktionsområder	Afsnit IV, kapitel 10, i forordning (EF) nr. 1782/2003	ES, FR	1 583,561
2010	Støtte til olivenplantager	Afsnit IV, kapitel 10b, i forordning (EF) nr. 1782/2003	ES	103,140
2010	Arealstøtte til humle	Afsnit IV, kapitel 10d, i forordning (EF) nr. 1782/2003	FR, AT, SI (DE ⁶)	0,274
Senest 2012	Præmie for proteinafgrøder	Afsnit IV, kapitel 1, afdeling 3, i forordning (EF) nr. 73/2009	Alle EU-15-lande	77,796
Senest 2012	Afgrødespecifik betaling for ris	Afsnit IV, kapitel 1, afdeling 1, i forordning (EF) nr. 73/2009	EL, ES, FR ⁷ , IT, PT	179,910
Senest	Arealbetaling for nødder	Afsnit IV, kapitel 1,	BE, DE, EL, ES,	96,622

⁶ Det beløb, DE havde til rådighed til koblet støtte til humle frem til 2009, blev ikke afkoblet, men overført til et særligt rammebeløb, DE kan anvende til at støtte sektoren ifølge fusionsmarkedsordningen.

⁷ Det disponible beløb til koblet støtte til risproduktion i Fransk Guyana blev indlemmet i rammebeløbet for støtte til POSEI.

2012		afdeling 4, i forordning (EF) nr. 73/2009	FR, IT, LU, NL, AT, PT, SI, UK	
Senest 2012	Støtte til producenter af stivelseskartofler	Afsnit IV, kapitel 1, afdeling 2, i forordning (EF) nr. 73/2009	DK, DE, ES, FR, NL, AT, FI, SE	116,867
Senest 2012	Støtte til frø	Afsnit IV, kapitel 1, afdeling 5, i forordning (EF) nr. 73/2009	BE, EL, ES, FR, IT, NL, PT, FI	30,923
Senest 2012	Betalinger for oksekød bortset fra ammekopræmien	Artikel 53 i forordning (EF) nr. 73/2009	BE, DK, ES, FR, NL, AT, PT, FI, SE, SI	471,883
2012	Overgangsbetaling for bærrugt	Afsnit IV, kapitel 1, afdeling 9, i forordning (EF) nr. 73/2009	BG, HU, LV, LT, PL	12,213
I ALT				2 800,789

Som følge af sundhedstjekket blev det ligeledes besluttet at ophæve den koblede støtte til **energiagrøder** fra og med ansøgningsåret 2010. Det samlede disponible beløb til denne form for støtte i 2009 var **90 mio. EUR**.

Endelig skal det nævnes, at det i bilag XI i Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 også blev fastlagt, at der fra 2012 skulle indlemmes **187 mio. EUR** i SPS/SAPS efter afskaffelsen af tre markedsforanstaltninger: støtte til forarbejdning af tørret foder⁸, støtte til forarbejdning af hør og hamp til fiberproduktion⁹ og præmie for kartoffelstivelse¹⁰.

4.2. Frivillig indlemmelse af koblet støtte i SPS/SAPS efter sundhedstjekket

Artikel 51, stk. 1, i forordning (EF) nr. 73/2009 giver de medlemsstater, der i henhold til artikel 64, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1782/2003 har truffet afgørelse om at yde støtte til **fårekød og gedekød** og/eller i form af **ammekopræmier**, mulighed for at fortsætte denne støtte. De kan også **beslutte at fastsætte, at den del af andelen af deres nationale lofter, som skal anvendes til ydelse af disse betalinger, skal være lavere** end besluttet i henhold til artikel 64, stk. 2, i forordning (EF) nr. 1782/2003, eller at ophøre med at yde støtten. På baggrund heraf blev der truffet følgende beslutninger af de berørte medlemsstater:

Tid	Koblet ordning	Retsgrundlag (for den koblede støtte)	Berørte medlemsstater	Truffet beslutning	Disponibelt bruttobeløb til medlemsstaterne i 2009 til koblet støtte (i mio. EUR)
2010	Betalinger til fårekød og gedekød	Artikel 52 i forordning (EF) nr. 73/2009	ES	Fuld afkobling	239,294
2010	Betalinger til fårekød	Artikel 52 i forordning (EF) nr. 73/2009	FR	Fuld afkobling	86,027
2010	Ammekopræmie	Artikel 53 i forordning (EF) nr. 73/2009	FR	25 % afkobling + fradrag af	208,794

⁸ Jf. del II, afsnit I, kapitel 4, afdeling I, underafdeling I, i forordning (EF) nr. 1234/2007.

⁹ Jf. del II, afsnit I, kapitel 4, afdeling I, underafdeling II, i forordning (EF) nr. 1234/2007.

¹⁰ Jf. artikel 95a i forordning (EF) nr. 1234/2007.

				25,19 mio. EUR til finansiering af den særlige støtte i henhold til artikel 68 ¹¹	
2010	Betalinger til fårekød og gedekød	Artikel 52 i forordning (EF) nr. 73/2009	SI	Fuld afkobling	0,697
2012	Betalinger til fårekød og gedekød	Artikel 52 i forordning (EF) nr. 73/2009	DK	Fuld afkobling	0,855
I ALT					535,667

På baggrund af samme artikel kan de medlemsstater, der helt eller delvist har udelukket **støtte til frugt og grøntsager** fra enkeltbetalingsordningen i henhold til artikel 68b i Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003, beslutte:

- (1) enten at blive ved med at yde støtten, indtil den udløber¹², jf. Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003
- (2) eller senest den 1. august 2009 at indlemme disse betalinger i SPS
- (3) eller inden den 1. august 2009 at yde en lavere støtte end besluttet i henhold til artikel 68b i forordning (EF) nr. 1782/2003.

I henhold til artikel 128 i Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 havde de medlemsstater, der anvender SAPS, tilsvarende muligheder.

Som følge af både den eksisterende afkoblingsplan, der allerede er besluttet inden for rammerne af reformen af frugt- og grøntsagssektoren, og de beslutninger, der er truffet efter sundhedstjekket, er følgende beløb, der stadig var til disposition til koblet støtte i 2009, blevet indlemmet i SPS/SAPS:

Tid	Koblet ordning	Retsgrundlag (for den koblede støtte)	Berørte medlemsstater	Disponibelt bruttobeløb til medlemsstaterne i 2009, som blev afkoblet (i mio. EUR)
2011	Støtte til produktion af tomater	Artikel 54 i forordning (EF) nr. 73/2009	EL, ES, IT	130,821
2012	Støtte til produktion af tomater	Artikel 54 i forordning (EF) nr. 73/2009	FR, PT	20,684
2010	Støtte til produktion af tomater	Artikel 128 i forordning (EF) nr. 73/2009	SK	0,174

¹¹ I henhold til artikel 69, stk. 6, litra b), i Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 kan medlemsstaterne tilvejebringe de fornødne midler til at betale den støtte, der er omhandlet i artikel 68, stk. 1, litra a), b), c) og d), ved at foretage en lineær nedsættelse af værdien af de direkte betalinger, der er omhandlet i artikel 53.

¹² Ansøgningsåret 2011 er det sidste rettidige år, hvor man kan anvende op til 50 % af andelen af de nationale lofter, der svarer til støtte til produktionen af tomater; ansøgningsåret 2012 er det sidste rettidige år, hvor man kan anvende op til 75 % af andelen af de nationale lofter, der svarer til støtte til produktionen af friske figer, friske citrusfrugter, spisedruer, pærer, ferskner og nektariner samt "d'Ente"-blommer.

2012	Støtte til produktion af tomater	Artikel 128 i forordning (EF) nr. 73/2009	SK, RO	1,204
2010	Støtte til produktion af andre former for frugt og grøntsager	Artikel 54 i forordning (EF) nr. 73/2009	EL, ES	111,653
2011	Støtte til produktion af andre former for frugt og grøntsager	Artikel 54 i forordning (EF) nr. 73/2009	FR, IT	18,977
2011	Støtte til produktion af andre former for frugt og grøntsager	Artikel 128 i forordning (EF) nr. 73/2009	CY	1,119
I ALT				284,632

5. RESTERENDE KOBLINGSMULIGHEDER

Som anført ovenfor havde de medlemsstater, der efter reformen i 2003 havde besluttet at yde støtte til **fårekød og gedekød** og/eller i form af **ammekopræmier** og/eller helt eller delvist havde udelukket **støtte til frugt og grøntsager** fra SPS eller SAPS, mulighed for at fortsætte med at yde denne støtte på samme eller et lavere niveau. Som følge heraf var følgende beløb stadig til disposition i 2012 til ydelse af direkte betalinger i disse sektorer:

Koblet ordning	Retsgrundlag (for den koblede støtte)	Berørte medlemsstater	Disponibelt bruttobeløb til medlemsstaterne i 2012 til koblet støtte (i mio. EUR)
Betalinger til fårekød og gedekød	Artikel 52 i forordning (EF) nr. 73/2009	PT, FI	29,876
Ammekopræmie	Artikel 53 i forordning (EF) nr. 73/2009	BE, ES, FR, AT, PT	1 068,563
Støtte til produktion af andre former for frugt og grøntsager	Artikel 54 i forordning (EF) nr. 73/2009	FR, IT	33,875
Støtte til produktion af andre former for frugt og grøntsager	Artikel 128 i forordning (EF) nr. 73/2009	CY	3,359
I ALT			1 135,673

Det var ligeledes et vigtigt resultat af sundhedstjekket, at **medlemsstaterne fik mulighed for, jf. artikel 68 i Rådets forordning**, at anvende en del af deres rammebeløb i bilag VIII til at yde særlig støtte til landbrugere, også i form af koblede betalinger. Denne støtte kom også som **erstatning** – efter en overgangsperiode, hvis medlemsstaterne ønskede dette – for den **tidligere mulighed, medlemsstaterne havde, jf. artikel 69 i Rådets forordning (EF) nr. 1782/2003**, for at anvende op til 10 % af andelen af deres nationale lofter, hvilket svarer til, at hver sektor er medtaget i direkte betalinger, **til at yde koblet betaling til særlige typer landbrug og kvalitetsproduktion** i den berørte sektor. **I 2012** var det beløb, medlemsstaterne havde stillet til rådighed, jf. bilag VIII, til ydelse af **koblet støtte i henhold til den særlige støtte**, og nærmene bestemt i henhold til artikel 68, stk. 1, litra a), i) til iv), b) og e), i Rådets

forordning (EF) nr. 73/2009, **1 202,257 mio. EUR**, mens det beløb, der **blev bevilget til koblet støtte i henhold til den tidligere artikel 69**, var **473,534 mio. EUR i 2009**.

I betragtning af bestemmelserne i tiltrædelsestraktaten for de pågældende medlemsstater (ES, EL, PT¹³) var der i 2012 stadig **269 mio. EUR til rådighed til ydelse af den afgrødespecifikke betaling for bomuld**. ES havde også stadig **24 mio. EUR til den femårige støtte til sukkerroe- og sukkerrørsproducenter** (idet 2013 er det sidste af de fem år).

Kort sagt betød sundhedstjekket og de tidligere sektorspecifikke reformer, at den andel af det samlede bruttobeløb (dvs. før graduering) i form af direkte betalinger¹⁴, der i ansøgningsåret 2012 var **til disposition til ydelse af afkoblede betalinger i EU-27**, var **94 %**, idet medlemsstaterne lå i intervallet fra 77 % til 100 %.

¹³ Det disponible beløb til BG indgår i SAPS-rammebeløbet.

¹⁴ Eksklusive direkte betalinger til POSEI og øerne i Det Ægæiske Hav.